

Handläggare
Peter Svensson
Telefon: 08-508 250 75

Till
Socialnämnden

Yttrande över stadsrevisionens årsrapport för socialnämnden 2012

1. Socialnämnden hänvisar till tjänsteutlåtandet som sitt yttrande över rapporten.
2. Tjänsteutlåtandet överlämnas till revisionskontoret

Gills Hammar
Förvaltningschef

Leif Fransson
Avdelningschef

Eva Sandberg
Avdelningschef

Fredrik Jurdell
Avdelningschef

Socialförvaltningen
Ekonomienheten

Sedenborgsgatan 20
106 64 Stockholm
Telefon 08-508 250 75
Växel 08-508 250 00
peter.svensson@stockholm.se
stockholm.se

Sammanfattning

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholm granskar

nämnders och styrelser ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag.

Sammanfattningsvis har stadsrevisionen lämnat följande utlåtande avseende socialnämndens verksamhet 2011:

- Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat är tillfredsställande
- Styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig
- Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom administrativa avdelningen i samarbete med övriga avdelningar.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsrevisionen lämnar följande sammanfattande bedömning av nämndens verksamhet:

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Revisionskontoret bedömer sammantaget att socialnämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Sammanfattningsvis redovisar nämnden ett nettoöverskott jämfört med budget om 12,4 mnkr före resultatöverföringar. Efter ombudgetering och avsättning till resultatfond är nämndens utfall jämfört med budget ett överskott om 4,7 mnkr. Den enskilt största budgetavvikelsen finns inom verksamhetsområdet omstrukturering som redovisar ett överskott om 10,7 mnkr. Medel för omstrukturering och oförutsedda utgifter har bl.a. använts för insatser för hemlösa EU-medborgare och uppgradering av journalsystem.

Intern kontroll

Revisionskontoret bedömer att nämndens interna kontroll har varit tillräcklig. Bedömningen grundas på nämndens genomförda interna kontroller som omfattar både intern- och verksamhetsrevision samt de granskningar som revisionskontoret genomfört under året.

Vissa brister har dock noterats vad gäller nämndens uppföljning av verksamhet för personer med funktionsnedsättning, hanteringen av avgifter för personer som

omfattas av LSS samt nämndens hantering av anställdas bisysslor.

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Revisionskontoret bedömer att bokslut och räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande samt följer gällande regler och god redovisningssed.

Utöver detta lämnar stadsrevisionen följande synpunkter och påpekanden om brister som behöver åtgärdas:

Efterlevnad av lagar, föreskrifter och riktlinjer

Revisionskontorets synpunkter:

Socialstyrelsen har under år 2012 genomfört flera tillsyner av bl.a. hem för vård och boende (HVB) för barn och unga samt akut- och korttidsboende. Sammantaget visar tillsynerna att verksamheterna i huvudsak uppfyller lagstiftningen i de delar tillsynerna avsett.

I några tillsyner har Socialstyrelsen dock framfört att nämnden bl.a. ska säkerställa att personal och ledning har den kunskap som krävs för att tillämpa lag samt föreskrift i enlighet med Lex Sarah bestämmelse. Nämnden har i sitt svar till Socialstyrelsen vidtagit åtgärder med anledning av tillsynerna.

Förvaltningens kommentar:

Förvaltningen har efter Socialstyrelsens tillsyn infört en lättillgänglig rutinlista samt systematiserat informationen till anställda.

Rutinerna har förtydligats och en rutinlista ger en lättillgänglig handledning i punktform med fokus på hur arbetstagaren ska gå till väga vid en lex Sarah – anmälan. Information om ovanstående lag, föreskrifter och rutiner ingår vid nyanställningar. Båda parter bekräftar med underskrift att informationen givits och tagits emot. Detta gäller även den personal som är anställd för närvarande.

All personal informeras återkommande av sin chef återkommande minst en gång om året i samband med APT-möten om ovanstående lag, föreskrifter och allmänna råd samt förvaltningens rutiner. Detta dokumenteras i APT – protokoll.

Samverkan mellan Stockholms stad och Stockholms läns landsting avseende barn och unga med psykisk ohälsa

Revisionskontorets synpunkter:

Sammanfattningsvis kan revisionskontoret konstatera att det finns brister i samverkan som kan påverka effektiviteten i samverkan kring barn och unga med psykisk ohälsa. Utifrån granskningens resultat rekommenderas nämnden ta initiativ till att utredningsprocessen vid remittering till Barn- och ungdomspsykiatri (BUP) beskrivs och standardiseras. Vidare bör staden i dialog med landstinget ta ställning till vilken roll de kommunala resurserna ska ha när det gäller första linjens vård. Avvikelsehanteringen bör förbättras för att på ett systematiskt sätt utveckla samverkan.

Förvaltningens kommentar:

Förvaltningen har samarbetat med hälso- och sjukvården för att hitta strukturer för samverkan. Ett resultat av detta är BUS-överenskommelsen som nu ska implementeras. Förvaltningen har samarbete kring hälsovård för barn och unga och medverkar vid olika utbildningar för personal inom barnhälsovården.

Stockholm stad har erhållit medel från avsatta statsbidrag till att öka prestationerna och stödet till bland annat barn och unga med psykisk ohälsa. Lokala projekt kommer att startas för området barn och ungdom för att i samverkan se över strukturerna för BUS- samverkan och för hur samverkan med primärvården och BUP kan förbättras. Material tas fram med syftet att underlätta och stärka den lokala samverkan. Det kommer även planeras gemensam utbildning för socialtjänst, skola och psykiatri för att nå en större samsyn kring uppdrag och insatser.

Granskning av ensamkommande barn och ungdomar

Revisionskontorets synpunkter:

Sammanfattningsvis bedöms att socialnämnden ytterligare bör utveckla stadens riktlinjer och komplettera dem med ett avsnitt som tydliggör handläggningen för ett s.k. ankomstbarn. Vidare rekommenderas att nämnden genomför en uppföljning av hur stadens riktlinjer för ensamkommande barn och ungdomar tillämpas.

Förvaltningens kommentar:

I samråd med juridiska avdelningen har förvaltningen tagit fram riktlinjer där det beskrivs hur mottagandet av

ankomstbarn ska ske. Tillämpning av riktlinjer tas upp i nätverk med ansvariga chefer på stadsdelsförvaltningarna. Förändringar på grund av utveckling i omvärlden påverkar utformningen av stadens verksamheter och dess regelverk, vilket beaktas i stadens dokument såsom riktlinjer.

Socialförvaltningens boenden för ensamkomman flyktingbarn har ett nätverk med handläggare på stadsdelsförvaltningarna för att diskutera olika samverkansfrågor.

Uppföljning av verksamhet för personer med funktionsnedsättning

Revisionskontorets synpunkter:

Socialnämnden tillämpar sedan september 2011 en uppföljningsmodell som innebär att ansvaret för delar av uppföljningen har delegerats ut till stadsdelsförvaltningarna. Det finns dock behov av tillämpningsanvisningar för att säkerställa att uppföljningen sker på ett likartat sätt. Nämnden bör även överväga att öka antalet uppföljningar av daglig verksamhet.

Socialnämnden bör utveckla uppföljningen av LOV-avtalen så att den även omfattar en kontroll mot beställningen för att säkerställa en systematisk uppföljning och kvalitetssäkring av insatser och bistånd för personer med funktionsnedsättning. Det underlag som används vid uppföljning av ledning och personal bör ses över för att socialnämnden ska kunna försäkra sig om att utföraren följer det som anges i avtalet.

Förvaltningens kommentarer:

Nämnden har den 12 december 2012 lämnat ett särskilt yttrande över rapporten. Av yttrandet framgår att nämnden i stort instämmer i revisionskontorets synpunkter. Förvaltningen ska ta revisionens rekommendation om att överväga antalet uppföljningar för daglig verksamhet inom LSS i beaktande inför kommande uppföljningsplan. Under år 2013 kommer både uppföljningsunderlag och avtal revideras samt nya tillämpningsanvisningar för uppföljningsunderlagen tas fram. För att utveckla kontrollerna så att den även omfattar en kontroll mot beställningen framhålls en systematisk användning av bedömningsinstrumentet DUR FH vid utredningar av insatser. Uppföljning av beviljade insatser utifrån beställning kommer följas vid det uppföljningssystem som är under utveckling.

Vissa insatser enligt LSS

Revisionskontorets synpunkter:

Nämnden rekommenderas att tydliggöra kraven på utförarrapportering i förfrågningsunderlaget till LOV-upphandlingen av daglig verksamhet och korttidsvistelse. Vidare bör nämnden säkerställa att utförare inom daglig verksamhet erbjuder måltider i enlighet med kravet i avtalet.

Förvaltningens kommentar:

I förfrågningsunderlag finns krav på att utförarrapportering ska ske.

Kommunstyrelsen beslutar den 17 april 2013 att föreslå att

1. Socialnämnden får i uppdrag att ta fram tillämpningsanvisningar för vissa gemensamma avtalsregler vid upphandlingar av LSS-verksamheter enligt LOV och LOU samt för egen regi.
2. Avgift för kost vid daglig verksamhet tas bort och ersätts med att utförarens pris för lunch vid daglig verksamhet regleras i avtal med staden.
3. Socialnämnden får i uppdrag att i avtal reglera verksamhetens särskilda behov gällande öppettider.

Kommunfullmäktige väntas den 27 maj 2013 besluta att socialnämnden får i uppdrag att skriva avtal med utförare om nivån på matkostnader.

Förvaltningen avser utveckla kravspecifikationen så att kraven på utförarrapportering efterlevs.

Korttidstillsyn (KTT)

Revisionskontorets synpunkter:

Revisionskontoret rekommenderar socialnämnden att förtydliga innehåll och kvalitet för KTT-verksamheten i stadens riktlinjer för handläggning av insatser enligt LSS. För närvarande omfattas inte KTT-verksamheten av LOV, lag om valfrihetssystem, eller något ramavtal vilket har inneburit att nämnderna har anlitat utförare genom direktupphandling. Under år 2013 kommer kommunfullmäktige ta ställning till ett förslag om att KTT ska införas i stadens valfrihetssystem enligt LOV. Om inget beslut fattas anser revisionskontoret att det finns skäl för socialnämnden att överväga om en ramupphandling för KTT-verksamhet ska genomföras. Revisionskontoret ser även behovet av att socialnämnden tar fram ett gemensamt stöd till nämnderna avseende

kvalitetskrav gemensam avtalsmall, uppföljning av avtal och kvalitet i utförarnas verksamhet.

Förvaltningens kommentar:

Socialnämnden har beslutat hemställa hos kommunfullmäktige att KTT ska ingå i LOV. Beredning av ärendet pågår i staden och förvaltningen anser att beslut i frågan bör avvaktas innan ytterligare åtgärder vidtas.

Granskning av bisysslor

Revisionskontorets synpunkter:

Revisionskontorets samlade bedömning är att nämnden inte har en helt tillräcklig intern kontroll avseende bisysslor. Nämnden bör säkerställa att det finns en överblick över vilka bisysslor som förekommer inom förvaltningen för att underlätta uppföljning och kontroll av bisysslor. Vidare bör nämndens delegationsordning avseende förbud mot utövande av bisyssla justeras till att även omfatta bisysslor enligt LOA.

Nämnden rekommenderas att stärka informationen till förvaltningens anställda om att offentligt anställda inte får ha bisysslor som kan rubba allmänhetens förtroende för deras opartiskhet eller myndighetens anseende. Vidare behöver de anställda ytterligare informeras om att de ska, när arbetsgivaren så begär, anmäla bisyssla och lämna de uppgifter som arbetsgivaren behöver för att kunna göra en bedömning av om bisysslan strider mot bestämmelserna i AB och LOA.

Förvaltningens kommentar:

Förvaltningen följer stadens centrala rekommendationer. En tydligare information och bättre uppföljning av respektive enhet kommer att göras. Nämndens delegationsordning kommer justeras så att den även omfattar bisysslor enligt LOA.

Bilagor

1. Årsrapport 2012 socialnämnden